

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 1

**PROTOKÓŁ KONTROLI
OŚRODKA ADOPCYJNO - OPIEKUŃCZEGO
W BIAŁYMSTOKU**

Białystok - KWIECIEŃ - 2009

Protokół

kontroli kompleksowej Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego w Białymstoku

Kontrolę przeprowadziły – Katarzyna Liedke - Charkiewicz – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, Małgorzata Osipowicz – kierownik zespołu - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w dniach 27 i 30 marca 2009r., na podstawie upoważnienia Nr 79 z dnia 26 lutego 2009r., (PS.VI.MO.0939/79/09) wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Kontrolujące wpisały się do książki kontroli pod poz. 21.

Kontrolą objęto okres od dnia 01.01.2008r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była zgodność działania ośrodka adopcyjno - opiekuńczego z przepisami prawa oraz rzetelność prowadzonej dokumentacji.

Wyjaśnień w toku kontroli udzielali:

1. Iwona Andrzejewska – dyrektor
2. Jolanta Gościowska – psycholog
3. Katarzyna Renczyńska – pedagog
4. Leszek Godlewski – starszy referent

Ustalenia kontroli

Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Białymstoku jest jednostką organizacyjną miasta Białystok. Organem prowadzącym jest Zarząd Miasta Białystok. Dyrektorem Ośrodka jest Pani Iwona Andrzejewska, powołana na stanowisko dyrektora od dnia 1 września 1998 roku.

Ośrodek istnieje od 1963 roku. Placówka znajduje się na terenie miasta Białystok przy ulicy 11 Listopada 6.

Szczegółowe zadania i organizację Ośrodka określa regulamin opracowany przez dyrektora w porozumieniu z organem prowadzącym.

Ośrodek obejmuje swoją działalnością teren województwa podlaskiego.

Ośrodek mieści się w budynku, który jest własnością Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej „Dwójka” w Białymstoku. Zajmuje 6 pomieszczeń, w tym pomieszczenie do prowadzenia terapii rodzinnej oraz do spotkań z osobami zgłaszającymi gotowość przysposobienia dziecka, gwarantujące osobom korzystającym z usług ośrodka dyskrecję w prowadzonych sprawach oraz 2 pokoje przeznaczone dla pedagoga i psychologów. Pokoje są wyposażone w niezbędne meble i urządzenia. W gabinetach psychologów i pedagogów znajdują się pomoce i sprzęty umożliwiające prowadzenie badań jak również szkoleń rodziców adopcyjnych i zastępczych.

Działalność Ośrodka określa plan pracy opracowany przez dyrektora na każdy rok kalendarzowy. W planie na 2009r. wyznaczono zadania, formy, termin oraz osoby odpowiedzialne za ich realizację. Wśród zadań do realizacji przewidziano:

- działalność edukacyjną i upowszechniającą tworzenie rodzin przysposabiających, zastępczych oraz placówek rodzinnych,
- organizowanie rodzinnych form opieki zastępczej,
- wspieranie rodzin zastępczych i adopcyjnych,
- poradnictwo i pomoc psychologiczno - pedagogiczną dla rodziców dzieci umieszczonych w placówkach rodzinnych i rodzinach zastępczych,
- współpracę z placówkami rodzinnymi,
- doskonalenie i kształcenie pracowników.

Gromadzenie informacji o dzieciach, które mogą być przysposobione lub umieszczone w rodzinie zastępczej

Stosownie do § 4. ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej

z dnia 30 września 2005r. w sprawie ośrodków adopcyjno - opiekuńczych (Dz. U. Nr 205 poz. 1701 z późn. zm.) ośrodek zobowiązany jest do gromadzenia informacji o dzieciach, które mogą być przysposobione lub umieszczone w rodzinie zastępczej.

Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Białymstoku prowadzi ewidencję wszystkich dzieci zgłoszonych do Ośrodka pn. „Dzieci - kandydaci do adopcji i rodzin zastępczych”. W dokumentacji zawarto informacje dotyczące zgłaszanych dzieci tj.: imię i nazwisko dziecka, przez jaką placówkę zostało zgłoszone, sytuację rodzinną, prawną (pozbawienie, ograniczenie władzy rodzicielskiej, sierota naturalna), diagnozę lekarską, datę zgłoszenia, oczekiwaną formę opieki rodzinnej.

W 2008r. do OAO w Białymstoku zgłoszono 67 dzieci, w tym do adopcji – 52, do rodzin zastępczych – 15. W 2009r. zgłoszono 15 dzieci, w tym 14 - do adopcji, 1 – do rodzin zastępczych.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza lub inny ośrodek adopcyjno – opiekuńczy zgłaszający dziecko przekazuje do Ośrodka Kartę zgłoszenia dziecka. Stanowi ona podstawowy dokument oceny rozwoju dziecka. W dokumentacji znajdują się informacje o sytuacji zdrowotnej dziecka, sporządzone przez lekarzy prowadzących i dołączone do kart zgłoszeniowych. W niektórych przypadkach załączone są również karty szpitalne z leczenia dziecka. Ponadto do dokumentacji dołączone są odpisy aktów urodzenia oraz dokumentacja potwierdzająca sytuację prawną dziecka.

Ośrodek kwalifikuje dziecko do przysposobienia, jeżeli została uregulowana jego sytuacja prawna.

Zgłoszonym dzieciom OAO w Białymstoku sporządza diagnozę psychologiczno-pedagogiczną, która zawiera informacje dotyczące danych personalnych, w tym informacje o rodzicach biologicznych dziecka, sytuacji prawno – rodzinnej dziecka, opinię psychologiczną uwzględniającą potrzeby dziecka w kontekście prawidłowego doboru rodziny przysposabiającej. Na podstawie tych informacji dobierani są przyszli rodzice adopcyjni.

Po przeanalizowaniu dokumentacji dziecka zbiera się komisja kwalifikacyjna, w celu ostatecznego zakwalifikowania dziecka do przysposobienia.

Na podstawie protokołów komisji kwalifikacyjnej – dzieci (w składzie dyrektor, pedagog, psycholog, specjalista pracy z rodziną) ustalono, że w 2008 roku odbyło się 11 posiedzeń komisji i zakwalifikowano 22 dzieci - do pieczy zastępczej, zaś w 2009r. – 2 posiedzenia i zakwalifikowano 17 dzieci.

W sytuacji, gdy dla dziecka nie znaleziono zastępczego środowiska rodzinnego, po zakwalifikowaniu dziecka do przysposobienia, jego dane umieszcza się w prowadzonym przez ośrodek **Wojewódzkim Banku Danych** o dzieciach oczekujących na przysposobienie.

W dniu 10 kwietnia 2001 roku decyzją Wojewody Podlaskiego Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Białymstoku został wyznaczony do prowadzenia Banku Danych w województwie podlaskim o dzieciach oczekujących na przysposobienie i kandydatach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz o rodzinach zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka. Bank Danych prowadzony jest w formie papierowej i elektronicznej.

Ustalono, że do Banku Danych zgłoszono:

- w 2008r. - 71 dzieci oczekujących na przysposobienie, zaś w 2009r. – 18.
- w 2008r. - 5 rodzin - kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wpisano, a w 2009r. - 2.
- nie było zarejestrowano osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka.

Z wyjaśnień dyrektora Ośrodka wynika, że dane dotyczące kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz o osobach zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka umieszczane są w Banku Danych za ich uprzednią zgodą.

Zgodnie z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia, dziecku zakwalifikowanemu do przysposobienia, Ośrodek w Białymstoku poszukuje rodzin zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka w ciągu jednego miesiąca, od dnia zakwalifikowania dziecka do

przysposobienia (informację o dziecku rozsyłane są do ośrodków adopcyjno - opiekuńczych na terenie województwa podlaskiego).

W przypadku, gdy Ośrodek nie pozyska rodziny przysposabiającej w ww. terminie, przekazuje do wojewódzkich banków danych w ciągu 7 dni od upływu tego terminu prowadzonych przez ośrodki w innych województwach.

W przypadku, gdy w terminie 2 miesięcy od dnia przyjęcia informacji o dziecku przez wojewódzkie banki danych nie pozyskano dla dziecka rodziny zgłaszającej gotowość jego przysposobienia, ośrodek przekazuje w ciągu 7 dni od upływu tego terminu informacje o dziecku do **Centralnego Banku Danych** o dzieciach oczekujących na przysposobienie na terytorium Rzeczypospolitej.

Przykładowo:

1. Dziecko

- w dniu 23.01.2008r. – dziecko zgłoszono do OAO w Białymstoku przez placówkę opiekuńczo - wychowawczą,
- w dniu 22.02.2008r. - dziecko zostało zakwalifikowano i zgłoszono do wojewódzkiego banku danych,
- w dniu 26.03.2008r. – przekazano informację o dziecku do wojewódzkich banków danych na terenie kraju,
- w dniu 04.04.2008r. – zgłoszono dziecko do Centralnego Banku Danych, w celu poszukiwania rodziny poza terenem Rzeczypospolitej,

2. Dziecko

- w dniu 10.03.2008r. – dziecko zgłoszono do OAO w Białymstoku przez placówkę opiekuńczo - wychowawczą,
- w dniu 10.04.2008r. - dziecko zostało zakwalifikowane i zgłoszone do wojewódzkiego banku danych,
- w dniu 13.05.2008r. – przekazano informację o dziecku do wojewódzkich banków danych na terenie kraju,
- w dniu 14.07.2008r. – zgłoszono dziecko do Centralnego Banku Danych, w celu poszukiwania rodziny poza terenem Rzeczypospolitej.

3. Dziecko

- w dniu 28.07.2008r. – dziecko z rodziny zastępczej niespokrewnionej zgłoszono do OAO w Białymstoku przez OAO w Łomży,
- w dniu 30.07.2008r. - dziecko zostało zakwalifikowane i zgłoszone do wojewódzkiego banku danych,
- w dniu 01.09.2008r. – przekazano informację o dziecku do wojewódzkich banków danych na terenie kraju,
- w dniu 02.03.2009r. – zgłoszono dziecko do Centralnego Banku Danych, w celu poszukiwania rodziny poza terenem Rzeczypospolitej. W uwagach odnotowano: Oczekiwanie na zastępcze środowisko rodzinne. Adopcja nie doszła do skutku; ponownie zgłosić małoletniego.

Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji stwierdzono, że Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Białymstoku terminowo przekazuje informacje o dzieciach zakwalifikowanych do przysposobienia do wojewódzkich banków danych i centralnego banku danych. Przekazywanie danych dotyczy wyłącznie dzieci oczekujących na przysposobienie.

Dokumentacja dotycząca dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia, w tym dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia związanego ze zmianą dotychczasowego miejsca zamieszkania dziecka na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na miejsce zamieszkania w innym państwie oraz Kart Zgłoszenia Dziecka prowadzona jest rzetelnie.

Działalność edukacyjna i upowszechniająca tworzenie rodzin przysposabiających, zastępczych oraz placówek rodzinnych

Na podstawie dostępnej dokumentacji oraz wyjaśnień dyrektora stwierdzono, że Ośrodek prowadzi działalność w zakresie promowania form rodzinnej opieki zastępczej poprzez:

- uczestnictwo w programach telewizji lokalnej, programy lokalne, spoty reklamowe,
- artykuły w prasie ogólnopolskiej oraz lokalnej propagujące zastępcze formy opieki,
- rozpowszechnianie ulotek, uczestnictwo w różnych konferencjach,
- ulotki, plakaty wyeksponowane na terenie miasta, na autobusach komunikacji miejskiej, wystawa zdjęć przed ratuszem miejskim,
- prowadzenie strony internetowej Ośrodka, umieszczanie artykułów i informacji.

Pozyskiwanie informacji o kandydatach na rodziny adopcyjne i zastępcze

Do ośrodka mogą zgłaszać się osoby, która chcą przysposobić dziecko lub pełnić rolę rodziny zastępczej.

O adopcję mogą ubiegać się małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, gdy:

- mają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- nie są i nie byli pozbawione władzy rodzicielskiej, nie są ograniczone we władzy rodzicielskiej, ani też władza rodzicielska nie została im zawieszona,
- nie są chore na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem,
- mają odpowiednie warunki mieszkaniowe,
- mają stałe źródło utrzymania,
- dają rękojmię właściwego wywiązywania się z powierzonych im obowiązków.

Procedura kwalifikacji kandydatów do pełnienia roli rodziców adopcyjnych obejmuje:

1. Rozmowę wstępną.
2. Złożenie kompletu dokumentów:
 - skrócony odpis aktu małżeństwa,
 - zaświadczenia o wysokości zarobków lub inny dokument stwierdzający stałe źródło utrzymania,
 - opinia z zakładów pracy lub rekomendacja osób zaprzyjaźnionych uwiarygodniona danymi personalnymi,
 - zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pełnienia funkcji rodziców adopcyjnych,
 - zaświadczenia o braku chorób psychicznych z poradni zdrowia psychicznego,
 - charakterystykę własną,
 - zapytanie o karalności,
 - zdjęcia,
 - zgodę na przetwarzanie danych osobowych w związku z prowadzoną sprawą o przysposobienie.
3. Odbycie szkolenia dla kandydatów na rodziców adopcyjnych według programu "Rodzina".
4. Udział w sesjach indywidualnych (testowe badania psychologiczne, genogramy małżonków, „przepracowanie” oczekiwań adopcyjnych kandydatów, poinformowanie o wynikach badania psychologicznego, ocena gotowości do podjęcia adopcyjnego rodzicielstwa).
5. Wizyta w domu kandydatów - wywiad środowiskowy.
6. Kwalifikowanie kandydatów na posiedzeniu Komisji Kwalifikacyjnej Ośrodka.

Procedura adopcyjna obejmuje następujące etapy:

1. Uzyskanie przez kandydatów kwalifikacji do pełnienia roli rodziców adopcyjnych.
2. Oczekiwanie na adopcję dziecka.
3. Przedstawienie kandydatom informacji na temat dziecka, którego potrzeby, zdaniem Ośrodka, zaspokoją oni najlepiej.
4. Spotkanie rodziny z dzieckiem.

5. Złożenie przez kandydatów wniosku o adopcję w sądzie.
6. Powierzenie dziecka rodzinie przez sąd na okres preadopcji.
7. Sporządzenie przez Ośrodek opinii na temat predyspozycji kandydatów i więzi.
8. Ostateczna rozprawa sądowa orzekająca adopcję dziecka.

Każda rodzina adopcyjna ma możliwość uczestniczenia w adopcyjnej grupie wsparcia oraz korzystania z poradnictwa i terapii.

O pełnienie funkcji rodziny zastępczej mogą ubiegać się małżonkowie lub osoby niepozostające w związku małżeńskim, gdy:

- mają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, nie są ograniczone we władzy rodzicielskiej, ani też władza rodzicielska nie została im zawieszona,
- wywiązują się z obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, gdy ciąży na nich taki obowiązek z mocy prawa lub orzeczenia sądu,
- nie są chore na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem,
- mają odpowiednie warunki mieszkaniowe,
- mają stałe źródło utrzymania.

Procedura przygotowania kandydatów do pełnienia funkcji zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych obejmuje:

1. Rozmowę wstępną.
2. Skompletowanie wymaganej dokumentacji:
 - odpis aktu małżeństwa,
 - zaświadczenie o wysokości zarobków lub inny dokument stwierdzający stałe źródło utrzymania,
 - opinia z zakładów pracy lub referencje osób zaprzyjaźnionych uwiarygodnione danymi personalnymi,
 - zaświadczenie lekarskie o braku chorób społecznych, zaświadczenia o braku chorób psychicznych z poradni zdrowia psychicznego,
 - charakterystyka własna,
 - zapytanie o karalność.
 - szkolenie grupowe według programu "Rodzina".
3. W przypadku rodzin specjalistycznych nabywanie praktycznych umiejętności zgodnie ze specyfika rodziny.
4. Konsultacje indywidualne, w tym wizyta w domu.
5. Indywidualna diagnoza psychologiczno-pedagogiczna.
6. Decyzja Komisji Kwalifikacyjnej Ośrodka.
7. Propozycja kontaktu z dziećmi. Udzielenie wszelkich informacji na temat ich sytuacji rodzinnej, prawnej, zdrowotnej.
8. Pomoc w prawnym i administracyjnym utworzeniu zawodowej rodziny zastępczej.

Zgłaszającym się kandydatom na rodziny przysposabiające i rodzinom zastępczym udzielane jest poradnictwo w formie m. in.:

- przygotowania wniosków o przysposobienie lub ustonowienie rodziny zastępczej,
- zgromadzenia niezbędnych dokumentów,
- wszechstronnej pomocy prawnej.
- pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

W 2008r. do Ośrodka w Białymstoku zgłosiło się 45 rodzin, w tym 42 rodziny – kandydaci na rodziny adopcyjne i 3 – kandydaci na rodziny zastępcze.

W celu stwierdzenia, czy kandydaci na rodzinę zastępczą lub adopcyjną mają predyspozycje do pełnienia funkcji rodziny, Ośrodek przeprowadza wywiady środowiskowe, a następnie sporządza opinie o kandydatach.

Na podstawie dokonanej analizy dokumentacji stwierdzono, że wywiady środowiskowe oraz opinie zawierają szczegółowe informacje dotyczące rodziny. Uwzględniają sferę socjalną rodziny, sferę uczuciową oraz relacje powstałe między przyszłymi rodzicami, a dzieckiem zakwalifikowanym do przysposobienia. Ponadto scharakteryzowana jest dojrzałość emocjonalna kandydatów i gotowość na przyjęcie dziecka.

Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych

Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy prowadzi szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne programem „Rodzina”, który zatwierdzony został przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej 05.11.2001 roku. Program ten stanowi metodę i narzędzie do prowadzenia kursów specjalistycznych dla przyszłych lub funkcjonujących rodzin adopcyjnych i zastępczych oraz dzieci wychowujących się w tych rodzinach. Celem programu jest wzmocnienie, wspieranie rodzin naturalnych, adopcyjnych i zastępczych. Trenerami w ośrodku jest dyrektor, psycholog i pedagog.

W 2008r. przeszkolono 6 rodzin deklarujących chęć utworzenia rodziny zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem. Szkoleniem indywidualnym objęto 24 rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem. Utworzono 4 zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze, w których umieszczono 12 dzieci oraz 1 rodzinę niespokrewnioną z dwojgiem dzieci. Przeszkolono i dokonano pełnej procedury kwalifikacyjnej 25 rodzin adopcyjnych.

Po zrealizowaniu programu uczestnicy otrzymują zaświadczenie o ukończeniu szkolenia. W roku 2008 wydano 6 takich zaświadczeń, w 2009 – jedno.

Druki wydawanych zaświadczeń są zgodne z załącznikiem do rozporządzenia MPS z dnia 19.10.2007r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ośrodków adopcyjno - opiekuńczych (Dz. U. Nr 201, poz. 1457).

Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy prowadzi rejestr wydawanych zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Ogółem Ośrodek umieścił w 2008r. 34 dzieci w 26 rodzinach adopcyjnych (23 dzieci w 20 rodzinach polskich i 11 dzieci w rodzinach zagranicznych).

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem „Otwarty Dom” przeszkolono i zdiagnozowano środowisko 12 rodzin zgłaszających gotowość opieki nad polskimi dziećmi z litewskich domów dziecka zaproszonych do Polski w okresie świąt i wakacji.

Wspieranie rodzin sprawujących zastępczą formę opieki

Przedstawiona dokumentacja pozwala stwierdzić, iż Ośrodek współpracuje z rodzinami zastępczymi, adopcyjnymi oraz naturalnymi, z których dzieci przebywają w rodzinach zastępczych.

Każdy fakt zgłoszenia się członków rodziny z problemem odnotowany jest w dokumentacji, jest to Karta zgłoszenia dotycząca rodziny w sytuacji problemowej. Karta zawiera takie dane jak: datę zgłoszenia, formę zgłoszenia, dane osoby zgłaszającej problem, wstępny opis problemu, opis struktury rodziny, formę oferowanej ze strony OAO pomocy, termin spotkania.

Dokumentacja zawiera również: diagnozę sytuacji rodzinnej oraz pogłębioną analizę problemu (źródło informacji; relacje wewnątrzrodzinne; analiza problemu, czas trwania sytuacji problemowej; dotychczasowe działania podjęte celem rozwiązania problemu, indywidualny plan pracy).

Karta realizacji planu pomocy rodzinie zawiera opis podjętych działań, zalecenia i wnioski. Poradnictwo udzielane przez zespół OAO dotyczy najczęściej problemów wychowawczych w rodzinach zastępczych, problemów zgłaszanych przez nieletnich, kwestii dotyczących niechcianych ciąż.

W Ośrodku funkcjonuje grupa wsparcia dla rodziców adopcyjnych, opiekunów zastępczych, rodziców biologicznych dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka. Spotkania odbywają się raz w miesiącu i mają na

celu niesienie pomocy rodzicom i opiekunom w sytuacjach trudnych dotyczących niepewności i obaw wynikających z podjętej roli, poczucia osamotnienia i bezradności w rozwiązywaniu rodzinnych problemów.

Specjalistyczna oferta OAO pracy z rodzinami to:

- Program zajęć warsztatowych dla opiekunów rodzin zastępczych – doskonalenie umiejętności wychowawczych;
- Program pracy terapeutycznej – wspierającej z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych pt.: „Trening umiejętności wychowawczych”.

Rodzinom udzielane jest poradnictwo na ich wniosek.

Ośrodek systematycznie współpracuje z zawodowymi rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka. Specjaliści Ośrodka wspomagają opiekunów w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, uczestniczą w opracowywaniu diagnoz psychologiczno-pedagogicznych, planów pracy z wychowankami oraz okresowym ocenianiu sytuacji dzieci. Ponadto Ośrodek utrzymuje systematyczne kontakty ze wszystkimi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi uczestnicząc w posiedzeniach Zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

W Ośrodku funkcjonuje Adopcyjny telefon zaufania. W roku 2008 przeprowadzono ok. 60 rozmów, głównie z kobietami w niechcianej ciąży, osobami w trudnych sytuacjach życiowych oraz dorosłymi adoptowanymi dziećmi szukającymi swoich korzeni i rodzeństwa.

Współpraca z instytucjami powołanymi do pomocy dziecku i rodzinie

Realizując swoje zadania Ośrodek nawiązał szeroką współpracę z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, a w szczególności z:

- placówkami opiekuńczo - wychowawczymi znajdującymi się na terenie województwa podlaskiego - m. in. uczestnicząc w stałych zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,
- ośrodkami adopcyjnymi w Łomży i Suwałkach, ośrodkami prowadzącymi wojewódzkie banki danych oraz Publicznym Ośrodkiem Adopcyjno – Opiekuńczym prowadzącym Centralny Bank Danych,
- MOPR-em w Białymstoku w zakresie przeprowadzania wywiadów środowiskowych, współorganizacji „Dni Rodziny”,
- Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w zakresie wydawania opinii kwalifikujących kandydatów na przysposobienie dziecka, zlecenia przeprowadzania badań w zakresie sprawdzenia więzi emocjonalnych zaistniałych między dzieckiem a przyszłymi rodzicami oraz spraw dotyczących regulacji sytuacji prawnej dzieci znajdujących się w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz w zakresie postępowania opiekuńczego i sporządzania opinii w sprawach dotyczących umieszczania dzieci w rodzinie przysposabiającej, rodzinie zastępczej lub w placówce rodzinnej,
- zakładami opieki zdrowotnej - szpitalami, zwłaszcza z oddziałami noworodków, dziećmi w zakresie przeprowadzania adopcji,
- poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- szkołami w zakresie zasięgania informacji o postępach w nauce dzieci z rodzin zastępczych.

Kwalifikacje osób zatrudnionych w Ośrodku

W Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym zatrudnionych jest 9 osób, w tym 6 pracowników merytorycznych: dyrektor, psycholog, pedagog, 3 specjalistów do pracy z rodziną, którzy posiadają kwalifikacje stosownie do rozporządzenia określającego kwalifikacje wymagane od osób zatrudnionych w publicznych i niepublicznych ośrodkach adopcyjno – opiekuńczych:

1. I. A. – dyrektor, ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, studia podyplomowe z zakresu Organizacji Pomocy Społecznej oraz szereg kursów doskonalących i kwalifikacyjnych:
 - systemowa analiza sytuacji rodzinnych,
 - profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych,
 - trening umiejętności wychowawczych wg metody A. Feber i E. Mezlish,

- kurs kwalifikacyjny z zakresu organizacji i zarządzania oświatą,
 - szkolenie dla organizatorów rodzinnej opieki zastępczej wg programu „Rodzina”.
- Obecnie jest w trakcie studiów podyplomowych „Diagnoza i terapia poalkoholowego zespołu płodowego FAS”.
2. K. R. – pedagog, ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika opiekuńczo – wychowawcza. Ponadto ukończyła kursy: „Patologiczne relacje w rodzinie, ich diagnoza i możliwości działań terapeutycznych”, „Trening umiejętności wychowawczych wg T. Gordona”, „Płodowy Zespół Alkoholowy (FAS) i inne zaburzeniarozwojowe wywołane alkoholem. Podstawy diagnostyki i terapii”, szkolenie w zakresie opieki zastępczej i systemowe terapii rodzin. Jest nauczycielem dyplomowanym.
 3. J. G. – psycholog, ukończone studia wyższe magisterskie w zakresie psychologii o specjalności – psychologia kliniczna, kurs doskonalący „Trening umiejętności wychowawczych wg T. Gordona”, rozpoczęte 3-letnie szkolenie „Systemowa Terapia Rodzin”.
 4. R. W. – specjalista pracy z rodziną (pedagog), ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogiki, licencjat w zakresie profilaktyki społecznej i resocjalizacji.
 5. A. W. – specjalista do pracy z rodziną (psycholog), ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku psychologia. Ponadto ukończyła kursy doskonalących typu: studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie, doskonalenie form pracy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych pracy z grupą oraz społeczno – metodycznych aspektów narkomanii, HIV, AIDS.
 6. E. K. – specjalista do pracy z rodziną (psycholog), ukończone studia wyższe magisterskie na kierunku psychologia.

Nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora Ośrodka

Dyrektor Ośrodkach w ramach sprawowania nadzoru dokonuje kontroli dokumentacji prowadzonej przez pracowników merytorycznych. Dotyczy to głównie diagnoz psychologiczno – pedagogicznych, zeszytu protokołów zespołu kwalifikacyjnego dziecka i rodziny, zeszytu poradnictwa prowadzonego w Ośrodku, dokumentów rodziny adopcyjnej, harmonogramu grupy wsparcia zawodowych rodziców zastępczych.

Powyższe kontrole przeprowadzane są w stosunku do wszystkich pracowników merytorycznych. W 2008r. było ich 5 dla każdego pracownika, w 2009r., do dnia kontroli, odbyło się po 2 kontrole. Wszystkie kontrole są odnotowywane. Notatki zawierają daty przeprowadzonych kontroli, rodzaj kontrolowanego dokumentu oraz uwagi i wnioski wynikające z kontroli.

Dyrektor Ośrodka przeprowadza hospitacje zajęć wg uprzednio opracowanego harmonogramu. W 2008r. zaplanowano (i przeprowadzono) 5 hospitacji. Na 2009r. również zaplanowano 5 hospitacji. Do dnia kontroli przeprowadzono jedną, zgodnie z wyznaczonym terminem.

Tematyka hospitacji obejmuje następujące zagadnienia:

- Przeprowadzanie wywiadu z kandydatami na rodziców zastępczych.
- Spotkanie grupy wsparcia dla zawodowych rodzin zastępczych.
- Indywidualne szkolenie dla rodziców adopcyjnych.
- Szkolenie grupowe dla kandydatów na rodziców zastępczych.
- Badanie pedagogiczne rodziny po okresie styczności.

Z obserwowanych zajęć sporządzane są notatki. Zawierają one ocenę realizacji celu zajęć oraz uwagi i wnioski wypływające z obserwacji.

Pracownikiem zatrudnionym w Ośrodku na podstawie Ustawy Karta Nauczyciela jest K.R. – pedagog. Praca pracownika pedagogicznego podlega ocenie. Pani pedagog zatrudniona jest w Ośrodku od 2002r. Ostatnio została oceniona w 2007r. W dniu 16.08.2007r. otrzymała stopień awansu zawodowego na nauczyciela dyplomowanego.

Dyrektor Ośrodka dba o podnoszenie kwalifikacji pracowników merytorycznych oraz o doskonalenie ich warsztatu pracy. W Ośrodku funkcjonuje zespół pracowników

merytorycznych, który zbiera się w celu omówienia bieżącego funkcjonowania Ośrodka. Na każdym posiedzeniu zespołu poruszany jest również temat szkoleniowy. W 2008r. odbyły się 4 spotkania.

Tematyka spotkań dotyczyła m. in.:

- ustalenia nowej procedury pracy ze spokrewnioną rodziną zastępczą,
- analizy postępu kwalifikacyjnego rodzin w trakcie przygotowania do adopcji,
- ustalenia programu i osób prowadzących szkolenia grupowe dla kandydatów na spokrewnione i niespokrewnione zawodowe specjalistyczne i wielodzietne rodziny zastępcze,
- wznowienia kampanii społecznej „Podarujmy im dom”,
- zmian w procedurze przygotowania i kwalifikowania kandydatów na rodziców adopcyjnych,
- udziału w Podlaskich Dniach Rodziny,
- analizy ustawy o pomocy społecznej,
- tematów szkoleniowych: „Polskie rodziny adopcyjne w świetle badań”, „Rodzina dzieci bez przyszłości”, „Zastępcze rodzicielstwo w Polsce”.

W 2009r. odbyło się 1 spotkanie zespołu, na którym m. in. zaplanowano kampanię reklamową rodzicielstwa zastępczego, opracowano metody opiniowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej z wychowankami placówek opiekuńczych, omówiono temat „Zreformowanie systemu pomocy dziecku i rodzinie w Polsce”.

Wszystkie spotkania zespołu są protokołowane.

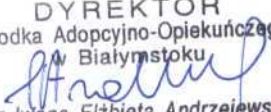
Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Ośrodka.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego w Białymstoku przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor Ośrodka składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Dyrektor

data i podpis

DYREKTOR
Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego
w Białymstoku

mgr Iwona Elżbieta Andrzejewska

16. IV 2008r

Podpisy kontrolujących:

1.
2.